

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XVII. Dives, cùm dormierit, nihil secum auferet: aperiet oculos suos, & nihil inveniet. Job. 27. v. 19.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

mos, utique hoc posset, sed hoc facere non curat. Itaque sicut olim non admittebat in suis sacrificijs victimas, quæ vi pertraherentur, sed quæ sponte ambularent, ita nec in suo servitio admittit obsequia violenta, sed voluntaria: *Bono animo gloriam redde DEO.* Eccl. 35. v. 10. Fac igitur,

ut affectus tui monstrent quem habent, ad conspectum tui, & sic sponte sua sternantur nisi fiat, dicendum erit, illorum esse induratos, & indociles, quæ hanc gloriam auferunt, quam tu negas.

XVII.

Dives, cum dormieris, nihil secum auferet: aperies oculos suos, nihil inueniet. Job. 27. v. 19.

1. Considera divitem, de quo in præsens est sermo, esse divitem iniquum; & tamen mors ejus somnus vocatur, quæ nomenclatio dari solet morti Justorum: *Lazarus amicus noster dormit.* At si bene advertas, videbis, non ita esse. Tam procul abest cum hic dici dormiturum in morte, ut etiam contrarium asseratur. Dicitur, cum finierit somnum: *Dives cum dormierit, non cum dormiet.* Justi, ut probè nosti, in vitâ vigilant: hoc enim proprium est illorum decus: *Beati servi illi, quos, cum venerit Dominus, invenerit vigilantes.* Luc. 12. v. 37. & idcirco illorum mors somnus vocatur, quia tunc requiescere incipiunt à perpetuis vigiliarum laboribus: *A modo jam dicit Spiritus, ut requiescant à laboribus suis.* Ap. 14. v. 13. Impij quantum vivunt, tantum dormiunt: *Usquequò piger dormies?* Prov. 6. v. 9. & ideo illorum mors potius vigilia appellatur, quia tunc

demum desinunt dormire: *Ad sepulchra ducetur, & in mortuorum vigilabit.* Job. 27. v. 17. reverà quàm horrendus est homo, quo illi miseri opprimuntur, & moventur ad tubas prædicationis, non evigilant ad sonitum, & non produnt sensum vel ad præmina ferientium penarum. Igitur & cum veritate dici possit illorum somnum esse similem, adeò altè dormiunt. Quod si quid mirum, si deinde mors veniat in vigiliam, cui nulla amplius cedat quies? ô quante melior est, nunc patienter per dies ad vigilare, quàm postea cum his moris ad vim tormentorum, in equis catastris, rotis per secula. tunc cadet, cum impijs omnino somnosciderit: *Recessit somnus ab oculis.* 1. Mac. 6. v. 10.

2. Considera hunc divitem, cui lethargo suo evigilaverit in morte

secum accepturum de tantis opibus
quis possidebat in terra. quid ajo ni-
hil accepturum? ne quidem furari
quodquam poterit per fraudem, nec
trahere per vim: *Dives, cum dormie-
re, nihil secum auferet.* Non dicit:
auferet, sed auferet, ut ostendat, omnē
reantum, quem adhibet infelix, ut vel
minimum secum asporret in orbem al-
terunde rebus, quibus hic fruebatur,
fore frustraneum. Dives iniquus non
est contentus suo: ideo non solum af-
feret inferreque aeratio suo omnem illam
pecuniam, quam ē suis proventibus ju-
ste accipit, sed etiam quam non accipit,
quia dat ad usuram, commutationes
facit iniustas, census colligit iniquos,
sanguinem fugit pauperum, non solvit
Ecclesiis, non praeat debita Mona-
steriis, non implet legata pia, & sic
non solum auferet, sed auferet, quidquid
potest vel fraudando proximum, vel
iniquē premendo. & quamdiu miser
faciet praedas? donec mors omnia ad
seculum trahat. tunc enim nihil illum
amplius iuvabunt artes tam variae, qui-
bus nunc circumvenit alios, nihil vis
proderit aut fraus, quidquid agat, non
poterit vel unum suffurari rerum eum.
Nihil secum auferet. Verum est id o-
mnibus in morte commune esse, *nihil*
tunc *secum auferet, aut si malis dicere,*
auferet etiam dives justus, sed maximo
dolerimine. Nam iste pecuniam pra-
missit exponendo ad mensam Paraelisi:
unde parum illum angat in morte,
quod illam ferre secum non possit. ibit
ad eam cum lucro summo tollendam
demensā. at dives iniquus eō nihil

praemisit: & ideo detrusus ad inferni
barathrum quid dicturus est, cum vi-
derit tantum sibi non superesse, ut suf-
ficiat ad parandam pro seculis tot mil-
lenis vel unam aquae guttam? tunc e-
nim verò tunc agnoscet veritatem sen-
tentiae? *Qui amat divitias, fructum*
non capiet ex eis. Eccl. 5. v. 9. quia u-
terque dives tam justus quam iniquus
aequaliter abundabat divitiis: sed ini-
quus eas amavit, & ita retinuit: justus
non amavit, ideo pauperibus dispersit.
atque ita quid contigit? ut justus fru-
ctum caperet immensum, iniquus nul-
lum. Tu judica, quis fuerit pruden-
tior: *Beatus vir, qui post aurum non*
abit: sed pro eo, quod abiret post
aurum, quasi vile mancipium, potius
illud ante se misit morte grandium.
Eccl. 31. v. 8.

3. Considera, quid interim futurū sit illi
misero diviti in inferno, quando aperiet
oculos suos, & nihil inveniet? acciderit illi
quod homini, qui evigilans opes quaerit,
quas in somno tā copiosas sibi possi-
dere videbatur, & non invenit. evanu-
ere cum somno. O quis erit tunc me-
ror, quae afflictio? maledicet infelix
tunc somno, qui finxit divitem, ut de-
inde majore dolore suspiraret se ino-
pem: maledicet amentiae, maledicet
insaniae suae: & tunc quam vellet bene
expendisse pecuniam, quam expende-
re nesciebat, cum viveret: siquidem
ita expendit, uti dormiens faceret. sed
quid juvat? non est amplius tempus
expendendi, quia miser equidem ape-
ruit oculos, sed jam redactus ad inci-
tas: & ideo nihil illum juvare potest,
O o 3

ut discat bene expendere, quod non habet. *Aperiet oculos suos*: sed eodem tempore, *nihil inveniet*. Tu verò pro utilitate tuâ adverte, ubi demum peccatores aperiant oculos: in inferno. Infelix epulo Jerosolymis habebat Lazarum, quotidie ad Limen palatii, & cum non vidit, ad eum erat oppressus à somno, vel certe dissimulabat videre. postea verò quid accidit? præcipitatus est in infernum. *Mortuus est divus, & sepultus est in inferno*. & è barathro tam profundo eum agnoscere potuit in sinu Abrahæ, quamvis, ut

constat, ingens interesset Chærensians oculos suos, cum esset in terra, vidit Abraham à longe, & Lazarus in sinu eius. Luc. 16. v. 24. Enimvero his tormentis bene aperuit oculos, licior futurus, si denuo licentia dederet, non priore somno, sed frustra id speres; quia *deus clamavit, aperiet oculos suos, & non viderit, quo vel carnificem interfecit*.

XVIII.

Sagitta tua infixæ sunt mihi, & confirmasti super me manum tuam.
Pl. 33. v. 5.

Considera, cum venator consequi desiderat feram aliquam fugitivam, cervam puta, vel capream, varias exonerare sagittas, quarum aliqua demum infixæ lateribus vel tardent gressum vel inhibeant? & sic imminentem à tergo injicere manus, càmque sistere. Hac uti similitudine videtur David in hoc Psalmi penitentialis versiculo, nam cum ille fugitivus à DEO recederet, DEUS variarum calamitarum sagittis, quas primò intentabat, demum etiam exonerabat, stitit fugam, ad eum ut prehenderet manibus, *Confirmavit super eum manum suam*, & totum denique occuparet. Quod fecit DEUS cum Davide, continuò facit cum plurimis, quibus vult bene. Videt frustra se usurpare lenia remedia

illos sibi reddendi subditos, tam homines iis instatos animis, ut *pulos onagri se liberos natos putent*. II. v. 12. Quid igitur facit? promittit sagittas acerbas, sagittas, & cum illi liberius vagaretur, penre ferit. & ubi ferit? ubi præmaximè opportunum. Est enim dexteritate venator, ut, ubi vult, feriat. *Sagitta eius, quasi vomer interfectoris, non revertetur vacua*. 50. v. 9. hunc ferit in renibus subterdo atroces calculi dolores: illum in oculis, afferendo cæcitatem: alium in auribus, efficiendo surdum: alium manibus condemnando ad molestem Chiragræ, & sic demum obtinet, horum quilibet se victori permittat, attentè consideres, innumeros videlicet